

Jósvafő

A jósvafői zsidó közösség történetéből csak mozaikokat ismerünk, hiszen az 1944-ben történt elhurcolásuk után senki nem tért vissza. Jósvafőn való megjelenésük időpontját sem ismerjük, de azt azonban tudni lehet, hogy a 19. században már több család is élt a községben. Fényes Elek 1851-ben kiadott Geographia szótárban 30 főben jelöli meg számukat. 1941-ben 16 fő vallotta magát izraelita felekezetűnek. Ez 5-6 családot jelentett. A jósvafői zsidó közösség tagjai elhurcolásukkor mindössze 5 kg-nyi személyes holmit vihettek magukkal. A családokat az iskola udvarára terelték, ahol indulásukig csendőrök őrizték őket. A színi vasútállomásra a faluból kirendelt fogatosok szállították őket. Megható legendaként él az idősek emlékezetében Spitzer Dezsőné aki ekkor a körülöttük bámészkodó, sajnálkozó embereknek azt mondta: "Minket szekéren visznek el innen, de titeket majd hajtani fognak!"

Az elhurcoltak házait az Elhagyott Javak Kormánybiztossága vette át, dolgaikat a Klein portán elárverezték jelképes összegekért. A jósvafői zsidó temető története a közösség elhurcolásával, megpecsételődött. A kősíremlékek egy részét elpusztították, a megmaradtak pedig ledőltek.

A magyarországi Holokauszt 50. évfordulóján 1994-ben a Jósvafőn élt zsidó közösségre emlékezve, a Raoul Wallenberg Alapítvány támogatásával a falubeliek kitakarították az izraelita temetőt és egy fafaragó táborban készített faragott kapukeretet állítottak a temető bejáratához, amit az 1994-es falunapok keretében július 31-én (vasárnap) ökumenikus megemlékezéssel avattak fel.

HELYREÁLLÍTVÁ
1994 - BEN

A
"RAOUL
WALLENBERG"
ALAPÍTVÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL.

"Jósvafőért" Alapítvány